

svojo službo, bil je včeraj na kolodvoru Entracamiento od senatorja Freitas z revolverskimi strelami težko ranjen. Freitas so orožniki na tla vrgli in ubili. Chagasa so prepeljali v Lissabon. Nemiri so zopet pričeli.

Splošno se sdi, da bo Anglija porabila to priliko in se vmešala v notranje portugalske boje, to pa seveda zopet v lastno svojo korist.

Razno.

Zopetno izbiranje v letih 1878 do 1890 in 1892 do 1894 rojenih črnovojnikov se vrši takole: Celje 25. maja, okolica Celja od 25. do 31. maja, Braslovce 2. in 3. junija, Trbovlje 5. in 6. junija, Brežice od 7. do 10. junija, Konjice od 12. do 14. junija, Slov. Gradec od 25. do 29. junija, Velenje 30. maja, Ptuj 1. junija, Ptuj okolica od 1. do 9. junija, Ljutomer 11. in 12. junija, Murau od 3. do 6. junija, Leoben od 25. do 29. maja, Leibnitz od 9. do 15. junija, Radgona 25. in 26. maja, Maribor mesto od 28. maja do 1. junija, Maribor okolica od 2. do 11. junija.

Spravljanje sena in skrb za pašnike. Poljedelsko ministerstvo je izdalo dne 6. maja odredbo, katera določa, da se morajo letos travniki in pašniki (v nižavah in planinah) popolnoma izrabiti, da se tako zagotovi napredek in vzdrževanje naše živinoreje. Žetvene komisije morajo skrbeti, da se za posestva, kojih posestniki so bili mobilizirani in kjer primanjkuje delavcev za spravljanje sena in otave, vse potrebno ukrene, da se pridelki ob pravem času spravijo. Žetvene komisije morajo do dne 1. junija poročati, ali se bodo vsi travniki, pašniki in planine izrabile za krmo, oziroma pašo, ali ne. Politične okrajne oblasti lahko posestnika travnikov ali pašnikov, ki niso izrabljeni, pozovejo, ako do konca junija ni napravil sena ali ni pasel živine na pašniku, da dotična zemljišča prepusti drugim, da ali travo pokosijo, za suho krmo, ali pa pašnik izrabijo za pašo. Ako v določenem roku posestnik ne izvrši uradnega navodila, sme politična oblast dotične travnike in pašnike brezplačno odstopiti občini, v kateri leži dotično posestvo. Če pa kaka sosedna občina bolj nujno potrebuje travnike ali pašnike, se lahko isti odstopi. Občina sme seno samo spraviti ali oddati posameznim občanom in sicer zastopni ali pa za nizko odškodnino. Isto velja glede pašnikov v nižavah in planinah. Občina sme na dotičnih travnikih in pašnikih uporabiti vse ceste, ki so potrebne, ali pa nove napraviti, in spon vse ukreniti, kar je nujno potrebno za izrabljanje zemljišča. Dohodek travnikov in pašnikov pripada popolnoma občini ali pa dotičniku, kateremu je občina uporabo travnika ali pašnika prepuстила. Lastnik zemljišča nima nikake pravice, zahtevati kako plačilo ali odškodnino. Ugovor proti tej odločbi je nedopustljiv. Kdor se ne ravna po teh določilih, se lahko kaznuje z denarno globo do 1000 K, ali pa z zaporom do enega mesca. Vrta, gaji in gozdovi so pri tej odredbi izveti.

Popis letošnje žetve. C. kr. poljedelsko ministerstvo je z odlokom z dne 20. aprila 1915 odredilo, da morajo občinska predstojništva spoznavno z občinskimi žetvenimi komisijami sestaviti zanesljive podatke o obdelanih zemljiščih, na katerih so se nasadili, oziroma posejali važnejši poljski pridelki. Ob enem morajo županstva, oziroma žetvene komisije, podati politični oblasti poleg podatkov o obdelanih zemljiščih tudi sezname o domnevanem uspehu letošnje žetve. V ta namen so dobila županstva te dni od c. kr. okrajnih glavarstev potrebna navodila in izkazne pregledne tiskovine. Te tiskovine morajo župani do določenega roka pravilno izpolnjene vpsolati okrajnemu glavarstvu. Pregledne tiskovine so tako razdeljene, da se mora vsaka vrsta poljskih pridelkov posebej vpisati. Na primer: zimska in jara pšenica, zimska in jara rž, ječmen, oves, koruza, krompir, pesa in repa. Župani ali člani žetvenih komisij, ki sestavljajo

pregledne tiskovine, morajo v posamezne razpredelke vpisati le števila in sicer se mora navesti velikost nasajenega prostora (njive) le v hektarjih (En hektar je približno 1 $\frac{1}{2}$ orala.) Ta števila se vpiše v razpredelke I. Pričakovani uspeh žetve (razpredelke II.) se označi v kilogramih in ne v hektolitrih ali mernih. Povprečno se navadno računski mernik žita 40 do 50 kg. Uspeh žetve se mora natančno presoditi in domnevana množina posameznih pridelkov vpisati. Župani ali žetvene komisije si naj napravijo same zase seznam za vsakega posestnika. Okrajnemu glavarstvu pa se mora poslati le eden pregledni izkaz o stanju obdelanih zemljišč in o domnevanem uspehu letošnje žetve. Če bi županu ali članom žetvene komisije kakva stvar ne bila jasna, naj se obrne za nasvet do pristojnega c. kr. žetvenega komisarja ali do okrajnega glavarstva. — Na uradnem mestu se nam zatrjuje, da se je ta popis le za to odredil, da ima vlada sliko, kako daleč bomo izhajali z živili, ki jih v naših krajih pridelamo.

Prestolonaslednik pri cesarju. C. kr. kor. urad poroča z dne 16. t. m.: Prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef, ki se je udeležil inšpekcijskega potovanja višjega armadnega poveljnika feldmaršala nadvojvode Friderika pri 4. in 11. armadi, se je pripeljal danes na Dunaj, da poroča Njegovemu Veličanstvu cesarju.

Vojna pošta posluje zaradi našega prodiranja počasneje. C. kr. korespondenčni urad poroča: Vsled odločnega pritiska naših zmagovitih armad za poraženimi ruskimi armadnimi množicami bo vojna pošta počasneje poslovala. Vojni poštni uradi se s četami pomikajo hitro naprej. Oddaljujejo se vsak dan bolj od svojih izhodnih točk, prilike za delo je manj, prilik za oddajo pošte manj, težave glede na pošiljateve so občutne. Z ozirom na velikansko množino vsakdanje pošte, okoli dva milijona pisem vsak dan, se umevno nakupi delo, kakor hitro se zapusti pot po tračnicah in je promet navezan na podrtje ceste in na slaba poljska pota. Najidealnejša poštna služba bi se naprej hitečim četam zdela komaj blagodejna, ker so na poštne stvari najmanj pozorne. Z ozirom na sedanje razmere se morajo poštne pošiljateve omejiti začasno na pismena obvestila in se mora prekiniti pošiljatev zavojev, pošiljatev vzorcev in denarnih pisem, katere pošiljateve se zdaj zadržijo tako na pošiljalnih progah kakor tudi pri domačih poštnih uradih, da se odpošljejo, ko dovolijo razmere uspešno dostavitve.

Jugoslovanski oklic. Iz Londona poročajo: Odbor Jugoslovanov, izdal je na britski narod in parlament oklic, v katerem pravi, da Srbi, Hrvati in Slovenci, ki živijo zdaj pod raznimi vladarji, tako v srbskih, hrvatskih in avstro-ogrskih pokrajinah, potem hrepenijo, da bi tvorili enotno, neodvisno državo. Ta oklic se obrača proti temu, da bi se deli jugoslovanskih pokrajin na drugo državo (torej Italijo) odstopili. — (V tem oklicu se londonski srbofilski hujskiški prokleto lažejo. Niti Hrvati niti Slovenci ne marajo ničesar vedeti o kaki združbi s Srbi, katerih požrešnost je itak največji vzrok balkanskih zmešnjav. Hrvatje in Slovenci so že s svojo krvjo dokazali, da ne marajo ničesar skupnega s srbskimi kraljemorilci imeti. Le v enem je ta oklic zanimiv: da se namreč ta „jugoslovanski“ odbor že sedaj proti temu obrača, da bi morda deli slovenskih ali pa hrvatskih krajev padli na Italijo. Torej si „jugoslovanska“ in italijanska požrešnost že stojita nasproti... Ako se pomisli, da so Goriska, Primorska, Trst in Dalmacija v pretežni večini slovenski ali hrvatski, da je celo v sedanji Italiji, na Benečanskem najmanj 40 tisoč Slovencev, potem postaja dobiček, ki bi ga zamogla Italija v kaki vojni proti Avstriji napraviti, prav problematičen. Pa tudi v Srednjem morju in v Adriji bi Italija take podobne zapreke srečevala. Tako je, kakor da bi si naš italijanski sosed svoj lastni grob kopal...)

Presviti naš cesar je, kakor pravijo čašniška poročila, hvala Bogu popolnoma zdrav in upravlja krepko, kakor vedno vkljub svoji visoki starosti, vladarske svoje posle. Semintja se zdaj tudi sprehaja. Na dan Kristovega vnebo-

hoda ob 7. uri zjutraj se je vdeležil v schönbrunski dvorni kapeli tihe sv. maše, ki jo je daroval prelat dr. Seydl. Presviti naš cesar vstaja vsak dan ob 4. uri zjutraj in dela vedno, kakor da bi bil mladenič. Bog nam ohrani tega pravega očeta svojih narodov še mnogo let!

Vojaki dopusti. Ministersko predsedstvo poroča: Z ozirom na veliko važnost, da se hitro konča pomladansko poljsko delo, so se dovolili vojakom v zaledju kratki dopusti. Sedaj se je ta odredba razširila tudi na vinogradnike, ki so pod orožjem.

Plačilni nalogi za zemljiške davke odpadejo. Davčna uprava razglasa, da letos ne bodo pošiljale davkarje posebnih plačilnih nalogov za plačevanje zemljiških davkov, ker je svota zemljiškega davka itak označena v vsaki davčni knjizi.

Novi dvekronski bankovci. Ker so bili dvekronski bankovci, ki se sedaj nahajajo v prometu, vsled pomanjkanja časa izgotovljeni v veliki naglici in se sedaj nahaja veliko število ponarejenih dvekronskih bankovcev v prometu, bo vlada izdala nove papirnate dvekronske bankovce, ki bodo sicer iste velikosti, toda umetniško tako dovršeni, da jih z lahka ne bo mogoče ponarejati. Z izdajo se bo pričelo meseca junija.

Samo 1 kg ovsa na dan. Ministerstvo je izdalo naredbo, s katero se določa, da se od dne 17. maja naprej sme uporabljati za krmljenje konj na dan samo 1 kg ovsu za enega konja. Prestopke zoper to naredbo bi kaznovala politične oblasti z denarno globo do 5000 K, oziroma z zaporom do 6 mesecev.

Vzmemirjenje po časopisih. Gotovi listi v naših krajih so tako presneto senzacije lačni, da postajajo javnosti že naravnost nevarni. Povsod vohajo okoli kakor podrepne muhe in komaj da izvohajo kakšno napol dozorelo vest, ko jo že tudi objavijo ter s tem javnost — zlasti pa nerazsodno javnost, ki se za take senzacijske liste briga, — vzmemirjajo ter razburjajo. Mi v splošnem res nismo prijatelji cenzure, posebno pa tiste, ki maši javnosti usta nekako iz reakcionarne principa. Ali — pravica mora biti za vse enaka in gotova senzacijska poročila se mora v kali zadašiti. Šele pred kratkim je prinesel znani „Slov. Gospodar“ — torej list, ki je večidel med najmanj izobraženim delom kmetijskega ljudstva razširjen, — senzacionalno vest, da bo pri nas obsedno stanje razglašeno. List ni bil konfisciran, vest je bila zlagana, — usmiljenja vredni čitatelji „Slov. Gospodarja“ pa so bili zaman razburjeni. Istotako prinaša mariborska „Straža“ od 17. maja v javnosti že popravljen neresnično vest, da se ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku preloži v „Ljubno.“ Ako dnevnik tako razburljivo vest prinese, potem jo lahko drugi dan zopet popravi. Taki lističi, kakor sta „Gospodar“ in „Straža“, pa napravita že mnogo škode, predno svoje „vesti“ popravijo. In zato se nam zdi tako senzacije lačno poročevanje nepravilno ter škodljivo!

Železniški promet na južni železnici v binokostnih praznikih. Direkcija južne železnice naznanja, da južni železnici letos o binokostnih praznikih ne bo mogoče, da ukrene glede osebnega prometa vse potrebno v isti meri, kakor je to zamogla v drugih letih storiti, zlasti v času miru. Torej se bode letos v binokostnih praznikih zamogel vršiti le omejen osebni promet; vozilo torej ne bode toliko osebnih vlakov, kakor navadno druga leta. Priporočati je torej, da si vsakdo, kdor namerava v binokostnih praznikih odpotovati, to svoje odpotovanje tako uredi, da odpotuje ali dan popreje, ali pa dan pozneje. Na ta način si zamore izogniti morebitnim nepravilnostim.

Osební promet na južni železnici omejen. Od dne 15. t. m. naprej odpadejo na južni železnici sledeči vlaki, ki so dosedaj redno vozili in sicer: Vlak št. 41 Gradec-Maribor (glavni kolodvor) iz Gradca ob 8. uri 8 minut predpoldne, prihod v Maribor ob 9. uri 56 minut predpoldne; vlak št. 46 Maribor-Gradec, iz Maribora ob 6. uri 37 minut zvečer, prihod v Gradec ob 8. uri 15. minut zvečer; vlak št. 73 Maribor-Ljubljana, odhod iz Maribora ob 5. uri 40 minut zjutraj, prihod v Ljubljano ob 10. uri 11 minut predpoldne, in vlak št. 76 Ljub-

Ljana-Maribor, odhod iz Ljubljane ob 6. uri 22 minut zvečer, prihod v Maribor ob 10. uri 38 minut zvečer.

Prepoved izvoza jajc. V zadnjem času so se razna življenjska sredstva, zlasti pa jajca, prav neopravičeno podražila. To je posledica izvoza. V Ptaju smo na primer plačali za eno jajce po 12 vinarjev. Vsak pošten kmet bode gotovo priznal, da je ta cena pretirana in naravnost oderuška. Oblast je vsled tega v našem okraju prepovedala izvoz jajc. Izvažati se sme jajca le s posebnim dovoljenjem, kadar je domače ljudstvo z njimi že preskrbljeno. Cena jajc je vsled te prepotrebne odredbe tudi že padla. Upamo, da bode oblast tudi pri drugih življenjskih sredstvih enako odločno nastopala. Špekulacije oderuhov na ljudske žepke, ki škoduje ravno tako kmetu kakor kupcu, se mora na vsak način zatreti!

Zopet vjeli so tiste tri infanteriste, ki so v Celovcu iz ječe ušli, kjer so bili zaradi hudih tatvin zaprti.

Veliki požar. V hlevu „Löwenwita“ v Lavamundu nastal je ogenj; bržkone so se otroci z užigalicami igrali. Hlev in 7 drugih gospodarskih poslopj z velikimi zalogami slame in mrve ter kmetijskega orodja so zgoreli. Tudi nekaj svinj je v ognju zgorelo.

Požar. V hiši posestnika Rutterja v Schiefingu pri Vrbi nastal je ogenj; razven hiše pogorelo je tudi gospodarsko poslopje s kmetijskimi stroji, mnogo krme ter dva prašiča. Škode je za 12.000 kron, ki je le na polovico zavarovanjem krita.

Zaprti vojaški liferanti v Bosni. Iz Bosne se poroča, da so aretirali bivšega bankirja milijonarja Ješua D. Salom, ki se je nahajal nekje izven Bosne in Hercegovine; pripeljali so ga v Sarajevo v zapor. Istotako so zaprli njegovega brata Mošo Salom, ki se je nahajal v Meranu. Od tam so ga v spremstvu vojaške straže odpeljali v zapor na Dunaj. Nadalje je bil zaprt trgovec z železnino Altarac Abraham Maier. Vsi aretiranci so judje. Zaprte poštenjake sumijo, da so prodajali vojaštvu čevlje, ki pa so bili vse poprej, kakor resnični čevlji. Natančno bode šele vojaško-sodniška razprava dognala.

Črnovojniki na dopustu, pozor! Poroča se nam: Po odloku ministerstva deželne brambe z dne 16. aprila 1915 se morajo ne glede na vrsto orožja vsi tisti črnovojniki, ki so služili in ki so bili radi kake bolezni (kake hibe) do superarbitracije ali radi nadstevilnega stanja odpusteni na dopust (v neaktivno razmerje) in ki radi tega ali radi kakega drugega razloga še niso odšli pod orožje, takoj in tudi takrat prigrasiti, če so se že svojčas priglasili. Oproščeni od te prijave so le taki črnovojniški obvezanci, ki so bili že superarbitrirani med svojo črnovojniško dolžnostjo ali ki so bili oproščeni od črnovojniške službe.

V Ptaju bile so vsled večih naraščajočih vojakov vse šole zaključene. Ptuj bilo je sicer edino mesto na Štajerskem, ki je zamogo doslej redni poduk z navadnim pričetkom dajati. Direkcije dekliske ljudske in meščanske šole kakor tudi deške ljudske šole so že začetkom šolskega leta podučeno tvarino tako razdelile, da je bil pri zaključku šol učni cilj že dosežen. Na gimnaziji se bode poduk takoj zopet pričel, ko se poskrbi potrebne prostore. Tudi kuhinjske in gospodinske šole ter šole za višji poduk za gospodarske poklice so že svoj učni cilj dosegle. Zopet dokaz, da je ptujsko šolstvo naravnost vzorno.

Umrl je župan v Slov. Gradcu g. inženir Heinrich Pototschnig v starosti 51 let. Pokojnik je bil izredno delaven v javnosti in v najrazličnejših korporacijah. Bil je vedno zvest in napreden sin štajerske dežele. Naj mu bode tudi domača gruda lahka!

Umrl je slovenski poslanec v Istri profesor M. Mandič. N. p. v. m.!

Vijeti Rusi. Iz Slovenj-Gradca se poroča: Pred kratkim vjel je posestnik Krischan z dvema vojakoma dva od električnih del v Faalu pobegnela Rusa. V 6 dneh sta bila prišla čez Pohorje. Imela sta denar s seboj. Eden je bil neki trgovec iz Kijeva. Odpeljali so ju v Maribor.

Otroka odložila je neka 20-letna ženska, ki je prišla iz Laškega v Dramljo. Posestnik Krušič je našel komaj 3 tedne starega do-

jenčca v svojem gospodarskem poslopju; vsled mrzle noči bi otrok kmalu umrl. Posestnik in njegova žena sta mu rešila življenje.

Pobegnili so iz zaporov v Celovcu trije jako nevarni tatovi Jožef Burggraf, Hugo Fornach in Rupert Gregori. Zločinci imajo jako veliko težkih zločinov na vesti in je upati, da pridejo zopet kmalu pravici v roke.

Vlomila sta dva fanta v starosti 16 in 18 let v skladišče „Carinthia“ v Beljaku in ukradla več gumijevih manteljev za kolesa ter štiri pumpe za zrak.

Izpustili so v Trbižu stavbenega podjetnika Karla Agolzer. Bil je zaprt zaradi špijonaže, ali zdaj so ga zaradi pomanjkanja dokazov izpustili.

Detomor. Neka Neža Grobelnik iz Sv. Martina v Rožu prišja je k zakonskima Keblič v Lopati pri Celju in je prosila za prenočišče. Ponoči izginila je iz spalnice. Drugi dan našel je posestnik v šopi mrliča novorojenčka. Grobelnikovo so našli v gozdu, kjer je posestniku ponudila 50 kron, da zamolči zadevo. Šla je potem, vzela mrliča v neki ceker in odšla. Doselej je še niso našli. Grobelnik je okoli 27 let stara in vodi neko 4 letno deklico seboj.

Hofrichter v norišnici. Znani morilec bivši oberlejtant Hofrichter, ki je zastupil tri avstrijske oficirje generalnega štaba z namenom, da bi sam hitreje avanziral, se nahaja zdaj v deželni norišnici v Steinhofu na Nižje-Avstrijskem. V zadnjem času se mu je zmračil um in zato so ga tja prepeljali; kakor znano, bil je preje v jetnišnici v Möllersdorfu.

Velikanske povodnji v Rusiji. V Rusiji vladajo tako grozne povodnji, kakršnih še celo stari ljudje ne pomnijo. Velikanske reke kot Volga, Dnjepr, Dajestr itd. so poplavlile cele okraje. V mestu Balašov je uničenih 250 hiš in neštivilno železniških in drugih mostov. Med Volgo in Moskvo je ustavljen ves promet. Škoda, ki so jo povzročile povodnji, se ne more niti približno preceniti. Tudi je že utonilo več sto oseb.

Detomorilka. Pred izjemnim sodiščem v Mariboru se je imela zagovarjati 22 letna, v Gablanachu rojena viničarka Amalija Ferlič zaradi poskušnega detomora. Dne 23. marca je porodila otroka, katerega je takoj po rojstvu v kup gnojza zakopala. K sreči našli so ljudje otroka, tam še živega. Obtoženka je trdila, da je bila takrat popolnoma brez prave zavesti. Sodnja pajo je obsodila na dve leti težke ječe.

Poljedelski nasveti.

Posojenje sadik zelenjave (pikiranje).

Za nekatere rastline, ki se gojijo na setveni gredi, je posebno ugodno, ako se popolnoma mlade presadijo. Med te spadajo v prvi vrsti vse vrste ohrovtja (zelje, plavo zelje, koleraba, kafijol, mladica zelje) zelena (selerija) in tomati (Paradeis). Semena na setveni gredi čestokrat bolj pogosto poganjajo, kakor je koristno za rastline. Posledica pregestega nasada je, da postanejo sajenke dolge, tanke in slabotne, namesto kratke in jedrnat. Sajenke, ki se presadijo, ko so še mlade, morda 2 do 3 tedne po setvi, zaženejo več postranskih korenin in držijo pri izdviganju iz setvene grede zemljo bolje, imajo grude in rastejo vsled tega hitreje in varneje.

Setvena greda se najpoprej s škropilnico dobro poškopri, nato se izdvignejo z majhno lesenjo palčico majhne sajenke, s kolikor možnim prizanašanjem korenin in se vsadijo na posebno dobro zrahljano gredo približno 5 do 6 centimetrov eno od drugega. Nato se dobro poškopri. Za polje namenjene zeljne sadike bi se naj sedaj kolikor mogoče presadile.

Pokončavanje osata.

Sedaj začenja stebeliti ozmina in jarina začenja bujno rasti. Pa tudi osat izrablja pomladansko vreme in se hoče šopiriti med našimi letos posebno dragocenimi obdelanimi rastlinami da bi jih oškodoval in uničil. Tamkaj, kjer se ni nič storilo, za pravočasno pokončavanje te rastline, najdemo to plevel mnogokrat v veliki množini in moramo skušati zabraniti, da se ne razcvete in ne zaradi semena. S tem se prihrani nam in našim sosedom velika škoda.

Po prvem dežju, ki premoči zemljo, bi morali mi z otroci iztreti osat, ki ga je sedaj še lahko odstraniti, iz vseh polj, kar se lahko zgodi s previdnim izruvanjem rastline s koreninami vred. Kdor ima občutljive roke, jih naj varuje pri tem delu s starimi rokavicami in vporablja bodalce za trebljenje osata.

Iztrebljen mlad osat se pobere in se lahko, kakor znano, uporabi kot priljubljena klaja za svinje.

Bramor

(Podjeda, palček in rogat rovar imenovan.)

V zemlji živi žuželka, ki se ne sme primerjati s pravim koristnim krutom in dela sadikam zelenjave s tem, da jim odgloda korenine, veliko škodo. Ravno letos, ko potrebujemo donesek vsake rastline in ga moremo tako dobro vporabljati, bi bilo močno pojavljenje imenovane škodljivca dvakrat neprijetno.

Bramor napravlja podzemlske plitve hode in odgrize pri tej priliki vse korenine, ki mu pridejo na pot. Na koncu njegovih hodov se isti odcepijo navzdol, kjer se najde približno pest debela votlina, v katero leže babaica v prvi polovici meseca junija 200 do 300 jajc. Te hode se mora s prsti iskati, ter najdemo gnezdo z lopato iz zemlje vzeti ter jajca in mlade ličinke zmečkati.

Zelo dobro sredstvo je, ako se vsadijo v zemljo lonci za cvetlice, ki se zakopajo do roba v grede, ki so napadene ob bramorja, in se zvežejo s palčicami, ki se prek gred položijo. Zvečer prilzejo iz zemlje bramorji in lazijo po gredah okrog ter vsled svoje okornosti ne morejo splezati črez palčice, ob katerih ob strani lezejo tako dolgo, da na koncu iste padejo v lonec. Zjutraj je je treba pogledati in se najde tamkaj več bramorjev, ki se lahko izvamejo s staro žlico in na potu potopeajo. Lonec je pustiti v gredah tako dolgo, dokler je lov izdaten.

Ker začne škodljivec leči jajca večinoma v prvih dneh junija, bi se ne smelo zamuditi, da bi se naj začelo sedaj prav kmalu loviti bramorje tamkaj, kjer nam preti po poizkušnjah prejšnjih let velika škoda.

Lastniki konj, pomnite glade krmljenja to-le:

Preskrba krme konjem je zaradi vojne silno težavna. Raznih pridelkov iz dežel, ki so dajala druga leta krmo v naše kraje, letos ni k nam; ovska se je pa tudi na Ogrskem bolj malo pridelalo. Kljub temu pa mora preskrbeti vojaška uprava pred drugimi dovolj krmil za svoje konje, ker smemo le tedaj upati, da srečno končamo vsiljeno nam vojko, če bo armada dovolj založena z najvažnejšimi potrebščinami.

Vsled teh razmer je naravnih močnih krmil zelo pito. Krmil, katerih sedaj ni, pa še dalje časa ne bo mogoče nadomestiti, ker bo večje množino ovska dala šele nova žetev, dobivanje sirovin za nekatera umetna močna krmila je pa težavno ali pa celo nemogoče. Ker je prav pri sedanjih razmerah silno potrebno skrbeti za to, da se ne zmanjša število konj, moramo urediti za vsako ceno krmljenje tem težavnim razmeram primerno in zato moramo izhajati z onimi nadomestnimi krmili, ki jih še imamo.

Če je vojna prehranjevanje ljudstva popolnoma predrugačila in nas sili se zadovoljiti s slabejšimi prehranili, ki so celo dragi in so bili doslej zaničevani, moramo tudi konje drugače prehranjevati, kakor smo bili doslej vajeni. Pri količkah razumevanju in dobri volji lastnikov konj bo to šlo in mora iti.

V naslednjem je nekaj nasvetov, kako je mogoče konje prehranjevati za časa pomanjkanja z nadomestnimi krmili, kar jih imamo.

Predvsem je tole pomniti:

Če je treba zamenjati krmo, kateri je konj privajen, z drugo krmo nove vrste, kateri še ni privajen, se ne sme nikoli kar naenkrat menjati. Vsaki krmi nove vrste se more privaditi konj le sčasoma. Zato zlepa ni mogoče dosti priporočati, da se poklada vsako krmilo nove vrste začetkoma le poleg stare, in sicer prvi dan prav malo, potem pa dan za dnevom več, tako da dobiva konj samo novo krmo šele, ko mine tedne dni. Žival pa, kateri bi se poznalo, da ji nove vrste krma ne stori popolnoma dobro, se mora še bolj počasi navaditi na njo.

Vpštejeva to načelo se priporoča za konje tako-le sestavljati krmo:

a) za težke vprežne konje s 750 kg povprečne žive teže: 2 kg turšice, pol do 1 kg oljnatih tropin, 10 do 12 kg sena, 2 kg sirov. (nečiščenega) cukra, 1 in pol kg otrobov, 3 kg rezanice in 1 kg riževe krmilne moke;

b) za konje s približno 450 kg žive teže (za srednje težko delo): 2 kg turšice, pol kg oljnatih tropin, 5 do 8 kg sena, 1 in pol kg sirovega cukra, 1 kg otrobov, 2 kg rezanice;

c) za lahke konje s približno 350 kg žive teže: 2 kg turšice, 4 do 6 kg sena, 1 kg sirovega cukra, 1 kg otrobov.

Nujno se priporoča pri močnem pokladanju sena dajati konjem primerne množine soli. Pri pokladanju sirovega cukra je priporočeno dodajati 2 odstotka krede.